

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת תענית

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תשנ"ט

כתובת להערות :
גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובב"א
טל : 571-2016 (02)

פ"ד בשלשה פרקים

גמ' כו. - כח:

נשיאת כפים בתעניות מעמדות וביו"כ

ר"מ - אף במנחה ונעילה [אין שכרות]

ר"י - לא במנחה ונעילה [גזרו אטו כל יום דשכיחא שכרות]

ר' יוסי - במנחה אין [גזרו], בנעילה יש [ליתא בכל יומא]

הל' כר' יוסי והאידנא יש במנחה בתענית [סמוך לשקיעה כנעילה]

שכור אסור בנשיאת כפים [סמיכה לפ' נזיר, לשרתו ולברך בשמו - רש"י - מעין עבודה]

חצי המשמר (כהנים ולוים) עולה ליריחו לספק מים ומזון לאחיהם בירושלים

שמואל - עיקר שירה בפה, ר"ש ב"א - בכלי - לעיכובא

מח' תנאים אם משה תיקן ח' או ט"ז משמרות

אנשי מעמד שבירושלים מתפללין שיתקבל התמידין ברצון,

ואנשי מעמד (רש"י - שבעריהן) יושבין בתענית יום ב', ג', ד', ה'

ולא ביום א' [י"ג במשנה - שלא יצאו מענג לתענית, מפני הנוצרים, דחלוש - יום ג' ליצירתו,

איבוד נשמה יתירה]

אנשי מעמד קורין במעשה בראשית כל יום בשחרית ובמוסף בס"ת, ובמנחה כולן קורין על פה, רש"י - בנעילה אין פרשה

פרשה של ה' פסוקים - אם יכול לקרות בפ' אח"כ - השני קורא ב' מזו וא' \ וג' מאחרת,

ואם לאו לרב דולג פסוק למפרע, לשמואל פוסק באמצע פסוק [גזרה משום הנכנסין והיוצאין

באמצע]

מעמד (רש"י - שבירושלים) נדחית שחרית מפני הלל - אבל לא דר"ח [לאו דאו']

מוסף מפני קרבן מוסף

הו"א דר"ע - נעילה (רש"י - וכ"ש במנחה) מפני טירדת קרבן מוסף (רש"י - אין מעמד בנעילה), ור' יוסי חולק

מנחה מפני קרבן עצים (אבל לא נעילה)

בן עזאי, ר' יהושע - מנחה מפני ק' מוסף

נעילה מפני ק' עצים ולא מנחה [מנחה מדב"ת ונעילה מדב"ס]

נדבת וקרבן עצים - א' ניסן, ה' תמוז (משפ' דוד), ה' אב, ז' אב, י' אב,

ט"ו אב (זתא, כהנים, לוים, טועה בשבטו), כ' אב (ר"מ - דוד, תנא לר' יוסי - יואב),

כ' אלול (ר"י - דוד, תנא לר' יוסי - ואב), א' טבת

רש"י כו. - כח:

על כל משמר היה מעמד בירושלים, ולבד אלו היו כ"ד מעמדות בכל עיר

הלל חנוכה דנביאים תקנוהו שיהו אומרינן על גאולה מצרה - כדאורייתא דמי ודחי מעמד

גמ' כח: - לא.

י"ז בתמוז - לוחות, תמיד, הובקעה העיר, שריפת תורה, צלם בהיכל

ט' באב - נגזר שלא יכנסו לארץ, חרב א', ב', ביתר, נחרשה

אב ממעטין בשמחה - לישתמיט מדינא בהדי נכרי

{ בכיה לדורות; אתחלתא דפורענותא עדיפא; ביטול גזרה על ר"ג; מפתחות ההיכל למעלה }

משנתנו - שבת שחל ט' באב אסור מלספר ומלכבס (ר"נ, ר' אלעזר - ללבוש (איתותב), רב ששת - אפי'

להניח) חוץ מיום ה' [כבוד השבת]

(לר"נ - ביש רק חלוק א' יכבס וילבוש ביום ה')

לר"מ - מר"ח עד התענית, לר"י - כל החודש, רשב"ג - כל אותה שבת
 אסור ללבוש כלי פשתן מגוהצין - שמואל - אפי' בימי השבוע אחר ט"ב, ורב חולק
 ט' באב בע"ש ולא כבס ביום ה', מותר בע"ש מן המנחה ולמעלה ולייט עלה אביי
 לת"ק דר' יוסי ט' באב שחל ביום ג', ד' - קורא לתורה רק א'
 אסור לאכול ב' תבשילין, בשר ויין בסעודה המפסקת כשהיא מו' שעות ולמעלה
 רשב"ג - ישנה - ימעט מהרגילות (רש"י בחכמים דר"מ - שינוי בתבשילין - ומיעוט בבשר ויין)
 ומותר בבשר מליח (ב' ימים ולילה א') ויין מגתו כל זמן שתוסס (ג' ימים)
 מנהג ר"י - פת חריבה ומלח ומים ויושב בין תנור וכיריים וכמתו מוטל לפניו
 ת"ק - אסור לרחוץ בסעודה המפסקת, ור' ישמעאל בר"י חולק
 לת"ק לימוד בט"ב מותר במקום שאינו רגיל לקרות ולשנות [רש"י - אית לי' צער], ור"י חולק
 אפי' במקום שנהגו לעשות מלאכה ט"ב ת"ח בטלים, רשב"ג - יעשה עצמו כת"ח
 ר"ע - אינו רואה סימן ברכה, חכמים - אינו רואה בשמחתה
 מי שיכול חייב בכפיית המטה, לר"י גם בשאר מיטות, לחכמים רק מטתו
 ט"ו באב: א) הותרו שבטים זב"ז, ב) הותר שבט בנימין לקהל, ג) כלו בו מיתי מדבר וחזר הדיבור
 למשה (רש"י - ביחוד וחיבה, י"א - פה אל פה וביום), ד) ביטל הושע בן אלה פרוסדאות של ירבעם,
 ה) קבורת הרוגי ביתר (הטוב והמטיב), ו) פסקו מלכרות למערכה
 { בנות שואלין זמ"ז; אשה - ליופי, לבנים, לשם שמים; לעתיד מחול לצדיקים }

רש"י כט. - כט:

לרש"י - המרגלים חזרו בח' באב

כיבוס שלנו מותר לפני ט' באב

הדרן עלך מסכת תענית